

Onderzoek naar het verschil tussen gezond en pathologisch narcisme: de rol van empathie

Gepubliceerd: 19-12-2016 Laatste bijgewerkt: 17-04-2024

Het huidige voorstel is gericht op het onderzoeken van de grens tussen gezond en klinisch narcisme. In het bijzonder wordt de rol van empathisch vermogen daarbij bestudeerd. Het voorgestelde onderzoek is voor zover bekend de eerste studie waarin...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Persoonlijkeits- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON43046

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Onderzoek naar het verschil tussen gezond en pathologisch narcisme

Aandoening

- Persoonlijkeits- en gedragsstoornissen

Synoniemen aandoening

narcisme, narcistische persoonlijkheidsstoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: empathie, narcisme, narcistische persoonlijkheidsstoornis, persoonlijkheidsstoornis

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Deze studie zal trachten de volgende twee onderzoeksvragen te beantwoorden.

Ten eerste zal onderzocht worden of er verschillen zijn tussen de vier groepen op het gebied van psychologische klachten, zelf-reflectie en inzicht en de mate van impliciete (vragenlijsten) en expliciete (hartslagmetingen) empathie om zo te onderzoeken of en op welke wijze deze factoren bijdragen aan het onderscheid tussen gezond en pathologisch narcisme.

Vervolgens zal gekeken worden naar de mate van beïnvloedbaarheid van empathische vermogens door middel van een perspectiefinname taak op de computer en in het bijzonder of dit verschillen oplevert tussen de vier groepen.

Voor een uitgebreide beschrijving van de instrumenten en procedure, zie het onderzoeksvoorstel.

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Uit eerder onderzoek is gebleken dat de Narcistische Persoonlijkheidsstoornis

(NPS) sterk gerelateerd is aan het veroorzaken van pijn en psychisch lijden bij anderen. Tegelijkertijd blijkt uit onderzoek dat een hogere mate van narcisme ook een positieve bijdrage kan leveren aan het behalen van korte-termijn doelen, vooral binnen leidinggevende posities. Narcistische personen worden in eerste instantie vaak bestempeld als creatief, initiatiefrijk en vernieuwend. Op de lange termijn, echter, kan narcistisch leiderschap leiden tot hoge interpersoonlijke en maatschappelijke kosten vanwege conflicten en het voorop stellen van het eigen belang ten koste van anderen en de organisatie. Op persoonlijk vlak kan een te hoge mate van narcisme leiden tot relatieproblemen, depressieve klachten (soms gepaard gaande met suïcidale ideaties) en verslaving. Een van de redenen voor het disfunctioneren van hoog narcistische individuen is een gebrek aan empathisch vermogen. Naar de rol van empathie en de beïnvloedbaarheid van empathie bij narcisme is echter nog maar weinig empirisch onderzoek verricht.

Doel van het onderzoek

Het huidige voorstel is gericht op het onderzoeken van de grens tussen gezond en klinisch narcisme. In het bijzonder wordt de rol van empathisch vermogen daarbij bestudeerd.

Het voorgestelde onderzoek is voor zover bekend de eerste studie waarin patiënten met NPS worden vergeleken met goed functionerende hoog- narcistische controlegroep, een goed functionerende, niet narcistische controlegroep en een psychiatrische controlegroep. Resultaten kunnen bijdragen aan kennis over narcisme en (werk gerelateerd) functioneren en aan het verbeteren van psychologische behandeling voor NPS patiënten en hun directe omgeving.

Onderzoeksopzet

Er is sprake van een observationele, cross-sectionele studie waarbij gekeken wordt naar verschillen tussen vier groepen middels een eenmalige meting. Patiënten met NPS (N=30) worden vergeleken met goed functionerende hoog-narcistische controlegroep (n=30), een goed functionerende, niet narcistische controlegroep (N=30) en een psychiatrische controlegroep (N=30).

Inschatting van belasting en risico

In het huidige onderzoeksvoorstel zijn er naar onze mening geen noemenswaardige risico's verbonden aan deelname aan dit onderzoek. Zoals eerder genoemd gaat het om een eenmalige meting waarbij deelnemers gevraagd wordt om (eventueel) een interview te ondergaan, een aantal vragenlijsten in te vullen en een computertaak te volbrengen waarbij ze gedeeltelijk worden blootgesteld aan agressief geladen afbeeldingen.

Deelnemers kunnen, indien gewenst, op elk moment tijdens de meting stoppen. De hartslagmeting is weinig invasief te noemen aangezien de meting verloopt via het plaatsen van de vinger in een draagbaar apparaatje. Mochten deelnemers zich

emotioneel voelen na het zien van agressiegerelateerde afbeeldingen dan volgt er na het meetmoment een kalmerend gesprek met de proefleider zodat deelnemers weer rustig naar huis kunnen gaan. De deelnemers worden beloond met een vergoeding van 25 euro.

Contactpersonen

Publiek

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Lijnbaan 4
Den Haag 2512 VA
NL

Wetenschappelijk

Parnassia Bavo Groep (Den Haag)

Lijnbaan 4
Den Haag 2512 VA
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Patienten groepen:

- Mannen tussen de 18 en 65 jaar oud
- Psychiatrische diagnose zoals gesteld door de Structured Clinical Interview for DSM*IV (SCID II): (Narcissistic Personality Disorder (NPD) or Antisocial Personality Disorder (APD). ;Gezonde controle groepen:
- Mannen tussen de 18 en 65 jaar oud
- Normale danwel hoge scores op de Narcissistic Personality Inventory (NPI)
- een GAF score van 70 of hoger

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Patienten groepen:

- aanwezigheid van psychotische symptomen
- ernstige alcohol- of drugverslaving
- aanwezigheid van depressieve stoornis

Gezonde controlegroepen:

de aanwezigheid van een psychiatrische diagnose en/of het volgen van een behandeling voor psychologische problemen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	22-07-2016
Aantal proefpersonen:	120
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 19-12-2016

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL56829.058.16